

Czy jesteś tego pewien?

Scenariusz lekcji filozofii dla uczniów szkół podstawowych

Cele

- Uczniowie rozumieją wartość poznawczą wątplenia.
- Uczniowie rozumieją, że poczucie pewności bierze się często z przyzwyczajenia.
- Uczniowie widzą konsekwencje podważania utartych poglądów.

Materiały

Treść opowiadania

Metody i formy pracy

- Czytanie tekstu
- Dyskusja
- Ćwiczenie

Przebieg lekcji

Czytamy treść opowiadania:

W pewnej wiosce, która mieściła się obok dżungli, nastały trudne czasy. Las, który dawał mieszkańcom dotychczas pożywienie i opał, był dla nich niedostępny. Stało się to za sprawą złego ducha, który w nim zamieszkał. Ludzie słyszeli wyraźnie, jak dzwoni dzwoneczkiem z głębi gęstwiny raz dalej, raz bliżej, z wysoka i niska. Na mieszkańców padł strach, więc godzili się na to, żeby żywić się tylko resztkami tego, co znaleźli na obrzeżach dżungli. Ogniska w wiosce paliły się wątłym ogniem, bo brakowało grubego drwa ze ściętych drzew, by dołożyć do paleniska. Ludzie byli w rozpacz, aż znalazł się jeden młodzieniec, który nie wierzył w to, że w dżungli coś czyha. Słyszając dzwoneczek, wszedł w gęstwinę i po niedługiej chwili odnalazł... małpę, która skradła dzwoneczek jakiemuś dziecku z wioski i radośnie bawiła się nim od wielu dni.

bajka hinduska

Pytania do tekstu

- Dlaczego nikt prócz młodzieńca nie sprawdził, co kryje się w dżungli?
- Co by zyskali mieszkańcy, gdyby ktoś wcześniej zdecydował się sprawdzić, co się w niej kryje?
- Jak wyglądałoby ich życie, gdyby nikt nigdy nie sprawdził, co kryje się w dżungli?
- Skąd wziął się pomysł, że dzwoneczek oznacza niebezpieczeństwo? Czy ludzie byli tego pewni?
- Czy młodzieniec był pewien, że dzwoneczek nie oznacza niebezpieczeństwa?
- Dlaczego wszyscy w to od razu uwierzyli, prócz młodzieńca?
- Jak wpływa strach na zdolność poznawczą?
- Czego ludzie obecnie się boją, nie sprawdzając, czy faktycznie może im to zagrozić?
- Kto w dzisiejszych czasach ma odwagę podważać opinię większości?

Dyskusja

- Co to jest naiwność i z czego wynika?
- Co to są utarte poglądy i skąd się biorą?
- Czy z poznawaniem prawdy wiąże się jakieś ryzyko?
- Czy poznawanie prawdy wymaga odwagi?

Ćwiczenie – Adwokat Diabła

Wyznaczona osoba wymyśla twierdzenie jej zdaniem niepodlegające wątpieniu, np. *należy myć zęby*. Osoba wyznaczona jako adwokat diabła zadaje pytania reszcie klasy, mające podważyć pewność zdania poprzednika. Pomysły twierdzeń mogą pochodzić z codziennego życia lub być abstrakcyjne. Celem ćwiczenia jest pokazanie uczestnikom, że nasza pewność względem przekonań wynika często z przyzwyczajenia, a nie tego, że są one niepodważalne.

